

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 6. decembar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 6. decembra 2012. godine

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PRIHVATANJE SVJEDOČENJA
MILORADA KRNOJELCA NA OSNOVU PRAVILA 92QUATER**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za prihvatanje svjedočenja Milorada Krnojelca na osnovu pravila 92*quater*", koji je optuženi podnio 15. oktobra 2012. godine (dalje u tekstu: Zahtjev),¹ i ovim donosi odluku po tom Zahtjevu.

I. Kontekst i argumentacija

1. Zahtjev je prvobitno podnesen 12. oktobra 2012. godine. Dana 15. oktobra 2012. godine, Vijeće je usmeno odbilo Zahtjev na osnovu toga što je on podnesen poslije 27. avgusta 2012. godine, što je bio rok koji je optuženom postavljen za podnošenje zahtjeva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*bis* i 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), te na osnovu toga što optuženi nije ni pokušao da objasni zbog čega Zahtjev nije podnio u propisanom roku.² Tog dana, pravni savjetnik optuženog objasnio je da Sekretarijat nije primijetio jednu stranicu prvobitno podnesenog Zahtjeva, a ta je stranica sadržala objašnjenje u vezi s tim što optuženi nije postupio u skladu s rokom, kao i njegovu molbu za odobrenje za podnošenje Zahtjeva.³ Istog dana, Odsjek za organizaciju i podršku rada sudnica Međunarodnog suda izdao je potvrdu kako bi ispravio grešku nastalu prilikom podnošenja Zahtjeva, navevši da jedna stranica Zahtjeva nedostaje zbog administrativne greške, te odlučivši da ponovo zavede Zahtjev u cijelosti, zajedno sa stranicom koja je nedostajala. Stoga je Zahtjev ponovo podnesen 15. oktobra 2012. godine.

2. Što se tiče sadržaja Zahtjeva, optuženi traži da se na osnovu pravila 92*quater* prihvati transkript svjedočenja Milorada Krnojelca (dalje u tekstu: Svjedok) u predmetu *Krnojelac*, i to za dane od 25. do 29. juna i 2. i 4. jula 2001. godine (dalje u tekstu: Svjedočenje).⁴ Svjedok je bio upravnik zatvorskeg objekta KP Dom Foča (dalje u tekstu: KP Dom) i u predmetu koji je vođen protiv njega svjedočio je tokom sedam dana.⁵

¹ V. par. 1 dolje, gdje se izlaže kontekst u vezi s podnošenjem Zahtjeva.

² Konferencija prije dokaznog postupka odbrane, T. 28812 (15. oktobar 2012. godine).

³ Konferencija prije dokaznog postupka odbrane, T. 28828-28829, 28846 (15. oktobar 2012. godine).

⁴ Zahtjev, par. 1. Svjedočenje je uneseno u *e-court* kao dokument koji je na osnovu pravila 65*ter* označen brojem 1D6024 i dugačko je 595 stranica.

⁵ Zahtjev, par. 1.

3. Optuženi tvrdi da su, u vezi sa Svjedočenjem, kriteriji za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater* ispunjeni i da bi ga Vijeće trebalo prihvatiti.⁶ S tim u vezi, on je iznio opasku da Svjedok nije u mogućnosti da svjedoči u ovom predmetu zbog toga što je umro 1. marta 2010. godine.⁷ Naveo je da Zahtjev nije podnio prije isteka roka za podnošenje zahtjeva na osnovu pravila 92*quater* od 27. avgusta 2012. godine zbog toga što nije bio svjestan toga da je Svjedok umro i dodao da je Svjedok, u stvari, bio uvršten na njegov spisak svjedoka koji treba da svjedoče u sudnici, podnesen 27. avgusta 2012. godine.⁸ Optuženi, pored toga, tvrdi da je Zahtjev podnio odmah nakon što je od tužilaštva primio prijevod Potvrde o smrti Svjedoka.⁹

4. Optuženi, nadalje, tvrdi da je Svjedočenje pouzdano u svrhu prihvatanja na osnovu pravila 92*quater*, s obzirom na to da je dato pod zakletvom "uz primjenu proceduralnih zaštitnih mehanizama i mogućnost unakrsnog ispitivanja".¹⁰

5. Optuženi tvrdi da je Svjedočenje neposredno relevantno i da ima veliku dokaznu vrijednost za njegovu odbranu jer sadrži dokaze (1) da su bosanski Muslimani mogli slobodno otići iz Foče i da nije postojao plan za njihovo protjerivanje; (2) da su funkcije različitih organa vlasti bile nejasne i da nije postojao utvrđen komandni lanac ni komunikacija između KP Doma i državnih organa vlasti; i (3) da se prema bosanskim Muslimanima, bosanskim Srbima i bosanskim Hrvatima koji su bili zatvoreni u KP Domu postupalo jednako i da nisu bili zlostavljani.¹¹ Kako tvrdi optuženi, ovi dokazi su neposredno relevantni za navode o prisilnom premještanju i deportaciji i optužbe u vezi s incidentima B8.1 i C10.1 iz Priloga Treće izmijenjene optužnice.¹² Optuženi je iznio tvrdnju da Svjedočenje takođe potkrepljuje njegovu teoriju da on i državni organi vlasti "nisu imali kontrolu nad onima koji su činili zločine na početku rata".¹³

6. Optuženi takođe traži da se 38 dokumenata koji se pominju u Svjedočenju prihvate kao povezani dokazni predmeti (dalje u tekstu: Povezani dokazni predmeti).¹⁴

⁶ Zahtjev, par. 3-5.

⁷ Zahtjev, par. 1, 6, Dodatak A.

⁸ Zahtjev, par. 14.

⁹ Zahtjev, par. 14.

¹⁰ Zahtjev, par. 7.

¹¹ Zahtjev, par. 8-11.

¹² Zahtjev, par. 9, 11.

¹³ Zahtjev, par. 10.

¹⁴ Zahtjev, par. 13, Dodatak B. Vijeće napominje da se u Zahtjevu pominje 40 dokumenata, ali da su dokumenti koji su na osnovu pravila 65*ter* označeni brojevima 1D28527 i 1D28414 navedeni dvaput.

7. Dana 29. oktobra 2012. godine, tužilaštvo je podnijelo Odgovor tužilaštva na Zahtjev optuženog za prihvatanje svjedočenja Milorada Krnojelca na osnovu pravila 92^{quater} (dalje u tekstu: Odgovor). Ono se protivi prihvatanju Svjedočenja na osnovu toga što (1) Svjedok nije uvršten na sadašnji spisak svjedoka optuženog na osnovu pravila 65ter (dalje u tekstu: spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter), a optuženi nije tražio dozvolu za izmjenu i dopunu svog spiska svjedoka; i što (2) je Svjedočenje očito nepouzđano i, shodno tome, ima malu ili nikakvu dokaznu vrijednost.¹⁵ Tužilaštvo takođe primjećuje da su iz Svjedočenja redigovani dijelovi sa djelimično zatvorene sjednice i da bi Vijeće, ukoliko bude smatralo da Svjedočenje treba prihvatiti, trebalo u spis uvrstiti i njegovu kompletnu, povjerljivu verziju.¹⁶

8. Kako tvrdi tužilaštvo, da bi Zahtjev bio razmotren, optuženi je trebao da traži odobrenje da Svjedoka doda na spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter i da pokaže da postoji valjan razlog iz kojeg bi bilo u interesu pravde da se ta dopuna spiska svjedoka odobri.¹⁷ Tužilaštvo primjećuje da Svjedok nije tek nedavno identifikovan kao potencijalni svjedok, budući da se nalazio na prvobitnom spisku svjedoka optuženog na osnovu pravila 65ter i da je s tog spiska uklonjen nakon što je Vijeće pozvalo optuženog da ponovo razmotri svoj spisak svjedoka, u svjetlu relevantnosti i ponavljanja potencijalnih svjedoka.¹⁸ Tužilaštvo je, nadalje, primijetilo da optuženi svoju tvrdnju da je Svjedočenje Svjedoka "neposredno relevantno i ima veliku dokaznu vrijednost" za njegovu odbranu nije ni pokušao usaglasiti sa svojom ranijom odlukom da, reagujući na zabrinutost Vijeća u pogledu relevantnosti i ponavljanja svjedokâ, ukloni Svjedoka sa svog spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter.¹⁹ Tužilaštvo zaključuje da bi Zahtjev trebao biti odbijen na osnovu toga što optuženi nije zatražio odobrenje da doda Svjedoka na svoj spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter i toga što bi se "dopuštanje optuženom da predloži svjedočenje svjedoka kojeg je htio ukloniti sa svog spiska svjedoka kosilo s interesima pravde".²⁰

9. Tužilaštvo alternativno tvrdi da je Svjedočenje očito nepouzđano za potrebe prihvatanja na osnovu pravila 92^{quater}, iako je dato pod zakletvom i bilo podvrgnuto unakrsnom ispitivanju.²¹ Tužilaštvo primjećuje da se optuženi nastoji osloniti na to što je Svjedok "u vlastitom interesu

¹⁵ Odgovor, par. 1-2.

¹⁶ Odgovor, par. 3.

¹⁷ Odgovor, par. 4-5.

¹⁸ Odgovor, par. 5.

¹⁹ Odgovor, par. 6-7.

²⁰ Odgovor, par. 7.

²¹ Odgovor, par. 8.

poricao zločine" počinjene nad bosanskim Muslimanima u KP Domu, za koje je optužen.²² Ono, pored toga, naglašava "neizbježnu zabrinutost do koje dolazi kada neki optuženi poriče vlastitu odgovornost za zločine", kao i to da se iz Svjedočenja vidi da je Svjedok pokušao da se distancira od zločina.²³ Tužilaštvo takođe tvrdi da je Svjedok izbjegavao da odgovori i/ili je davao nedosljedne odgovore u vezi sa važnim pitanjima i u prilog tome navodi više primjera.²⁴ Ono takođe tvrdi da je Pretresno vijeće u predmetu *Krnojelac* odbacilo neke aspekte Svjedočenja, uključujući one dijelove na koje se optuženi nastoji osloniti.²⁵ Tužilaštvo, isto tako, iznosi argument da je optuženi pogrešno opisao Svjedočenje kad je ustvrdio da je Svjedok u njemu izjavio da su bosanski Muslimani mogli slobodno otići iz Foče i da nije postojao plan za njihovo protjerivanje iz te opštine.²⁶

10. Što se tiče Povezanih dokaznih predmeta, tužilaštvo primjećuje da su njih sedam duplikati dokaznih predmeta koji su već uvršteni u spis.²⁷ Ono, nadalje, navodi da su tri Povezana dokazna predmeta transkripti razgovora koje je sa Svjedokom obavilo tužilaštvo (dalje u tekstu: Razgovori) i da, ukoliko se Svjedočenje prihvati, razgovori ne moraju da se prihvataju jer su njihovi relevantni dijelovi pročitani na zapisnik i Svjedočenje je "u dovoljnoj mjeri razumljivo" i bez njihovog prihvatanja.²⁸

11. Dana 27. novembra 2012. godine, Vijeće je od optuženog zatražilo objašnjenje u vezi s kontekstom Zahtjeva.²⁹ Vijeće je primijetilo da je Svjedok bio uvršten na prvobitni spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter koji je optuženi podnio 27. avgusta 2012. godine, a da je na statusnoj konferenciji održanoj 3. septembra 2012. godine Vijeće uputilo optuženog da razmotri pitanje relevantnosti i potencijalnog ponavljanja nekih od 579 svjedoka koji su bili uvršteni na taj spisak.³⁰ Vijeće je, nadalje, istaklo da je optuženi 11. septembra 2012. godine podnio dodatni podnesak na osnovu pravila 65ter (dalje u tekstu: Dodatni podnesak) i revidirani spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter i da je pritom iznio tvrdnju da je "primio na znanje komentare Pretresnog vijeća u vezi s relevantnošću i ponavljanjem nekih potencijalnih svjedoka" i da je sa svog spiska svjedoka

²² Odgovor, par. 9.

²³ Odgovor, par. 9.

²⁴ Odgovor, par. 9-14, gdje se upućuje na Svjedočenje, T. 7605-7606, 7609-7610, 7618-7619, 7630-7644, 7645-7647, 7663-7670, 7676-7686, 7706-7713, 7741-7742, 7768-7770, 7814, 7824-7826, 7842-7845, 7889-7892, 7932-7933, 7936-7949, 8097, 8112-8116, 8121, 8130-8137, 8181-8191.

²⁵ Odgovor, par. 9.

²⁶ Odgovor, par. 15.

²⁷ Odgovor, par. 16.

²⁸ Odgovor, par. 17.

²⁹ T. 30420-30424 (27. novembar 2012. godine).

³⁰ T. 30420 (27. novembar 2012. godine).

na osnovu pravila 65ter uklonio deset svjedoka, uključujući i Svjedoka.³¹ Pravni savjetnik optuženog je iznio tvrdnju da je Svjedok, u stvari, sa spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter uklonjen kada je tim odbrane optuženog saznao za njegovu smrt i da to nije učinjeno iz razloga vezanih za relevantnost ili ponavljanje, kao što je bio slučaj s ostalim svjedocima navedenim u Dodatnom podnesku, te se izvinio što to nije bilo jasno naznačeno.³²

II. Mjerodavno pravo

12. Vijeće podsjeća da je Pretretresno vijeće u ovom predmetu izložilo mjerodavno pravo u "Odluci po zahtjevu tužioca za uvrštavanje u spis iskaza svjedoka KDZ198 i povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92quater", koju je donijelo 20. avgusta 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198).³³ Vijeće, stoga, neće ovdje ponavljati tu diskusiju. Dovoljno je ponoviti da se iskaz nekog nedostupnog svjedoka može predložiti u pismenom obliku ukoliko vijeće konstatuje sljedeće: (i) da je svjedok nedostupan u smislu pravila 92quater (A), (ii) da je, na osnovu okolnosti u kojima je dat i zabilježen, taj iskaz pouzdan, (iii) da je iskaz relevantan za dotični postupak i da ima dokaznu vrijednost i (iv) da dokazna vrijednost iskaza, koji može da obuhvati i izjave koje se odnose na djela i ponašanje optuženog, premašuje potrebu da se osigura pravično suđenje.³⁴

13. Vijeće takođe podsjeća da je Pretretresno vijeće izložilo spisak nekih od faktora koje treba uzeti u obzir prilikom procjenjivanja pouzdanosti predloženog iskaza, a koji se odnose na okolnosti u kojima je on pribavljen i zabilježen.³⁵ Ti faktori obuhvataju sljedeće: (1) da li je neka pismena izjava data pod zakletvom; (2) da li ju je svjedok potpisao sa potvrdom istinitosti njenog sadržaja; (3) da li je data uz pomoć prevodioca ovlaštenog od strane Sekretarijata; i (4) da li je bila predmet unakrsnog ispitivanja.³⁶ Drugi faktori koji se mogu uzeti u obzir obuhvataju to da li se iskaz odnosi na događaje o kojima postoje i drugi dokazi, odnosno ima li u iskazu izrazitih ili

³¹ T. 30420 (27. novembar 2012. godine), gdje upućuje na Dodatni podnesak odbrane na osnovu pravila 65ter, 11. septembar 2012. godine, par. 3, fusnota 2.

³² T. 30421 (27. novembar 2012. godine).

³³ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 4-10.

³⁴ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 4-6; Odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja šesnaest svjedoka i s njima povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92quater, 30. novembar 2009. godine, par. 6. V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.4, Odluka po interlokutornim žalbama Beare i Nikolića na Odluku Pretresnog vijeća od 21. aprila 2008. kojom su u spis uvršteni dokazi u skladu s pravilom 92quater, 18. avgust 2008. godine, par. 30.

³⁵ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 5.

³⁶ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 5.

očiglednih nedosljednosti.³⁷ Čak i ako nedostaje jedan ili više tih pokazatelja pouzdanosti, vijeće zadržava diskreciono pravo da iskaz prihvati, a pitanja vezana za pouzdanost uzima u obzir "prilikom utvrđivanja odgovarajuće težine koju mu treba pridati u sveukupnom razmatranju svih dokaza u predmetu".³⁸

14. Konačno, Vijeće podsjeća da strana u postupku, kada nudi dokaze na uvrštavanje na osnovu pravila *92bis*, *ter* ili *quater*, može predložiti i dokumente o kojima je svjedok govorio u svojoj pismenoj izjavi ili ranijem iskazu u sudnici.³⁹ Takvi dokazni predmeti treba da čine "neodvojiv i nezamjenjiv" dio svjedočenja, odnosno, ne treba da budu samo pomenuti tokom tog svjedočenja, već da ih je relevantni svjedok koristio i objasnio.⁴⁰ U slučaju kada strana u postupku odluči da ne predloži dokazne predmete povezane sa svjedočenjem i zbog tog propusta glavni dokazni predmeti postanu nerazumljivi ili izgube na dokaznoj vrijednosti, Vijeće može odbiti prihvatanje takvih dokaza.⁴¹

III. Diskusija

15. Kao preliminarno pitanje, Vijeće je odlučilo da ponovo razmotri svoju usmenu odluku od 15. oktobra 2012. godine kojom je odbilo Zahtjev na osnovu toga što je podnesen poslije 27. avgusta 2012. godine, što je bio rok koji je optuženom postavljen za podnošenje zahtjeva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila *92bis* i *92quater*, a da pritom nije napravljen ni "pokušaj da se objasni zbog čega odbrana nije bila u stanju da ga podnese u propisanom roku".⁴² Vijeće je u međuvremenu dobilo potvrdu da, u trenutku kad je Zahtjev prvobitno podnesen, zbog greške u procesu njegovog zavođenja, nije primilo cjelokupan Zahtjev, pa ni objašnjenje optuženog za njegovo podnošenje poslije isteka roka od 27. avgusta 2012. godine.⁴³ S obzirom na to da 27. avgusta 2012. godine optuženi nije znao da je Svjedok umro, te da je Zahtjev podnio čim je primio

³⁷ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 5.

³⁸ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 5.

³⁹ Odluka po Zahtjevu optuženog za prihvatanje svjedočenja Velibora Ostojića na osnovu pravila *92quater*, 23. oktobar 2012. godine, par. 9; Odluka po Zahtjevu optuženog za prihvatanje ranijih svjedočenja Thomasa Hansena i Andrewa Knowlesa na osnovu pravila *92bis*, 22. avgust 2012. godine (dalje u tekstu: Odluka po zahtjevu optuženog na osnovu pravila *92bis*), par. 11.

⁴⁰ Odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja Milenka Lazića na osnovu pravila *92quater* i za odobrenje za dodavanje dokaznih predmeta na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila *65ter*, 9. januar 2012. godine, par. 24. V. takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje u spis dokaznih predmeta na osnovu pravila *92quater*, 21. april 2008. godine, par. 65.

⁴¹ Odluka po zahtjevu optuženog na osnovu pravila *92bis*, par. 11. V. takođe Odluka po Zahtjevu optuženog za prihvatanje izjave Rajka Koprivice na osnovu pravila *92quater*, 3. oktobar 2012. godine, par. 17.

⁴² Konferencija prije dokaznog postupka odbrane, T. 28812 (15. oktobar 2012. godine).

⁴³ Konferencija prije dokaznog postupka odbrane, T. 28828-28829, 28846; Potvrda Sekretarijata u svrhu ispravke podneska, 15. oktobar 2012. godine.

prijevod Potvrde o smrti Svjedoka, Vijeće donosi odluku da je u interesu pravde da ponovo razmotri svoju odluku kojom je odbilo Zahtjev na osnovu toga što nije podnesen na vrijeme.

16. Što se tiče činjenice da se Svjedok ne nalazi na važećem spisku svjedoka na osnovu pravila 65ter, Vijeće primjećuje da je optuženi trebao da zatraži odobrenje da vrati Svjedoka na spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter i da pokaže valjan razlog iz kojeg bi bilo u interesu pravde da se ta izmjena spiska svjedoka odobri usprkos tome što je Svjedok uklonjen sa važećeg spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter. Vijeće ne prihvata argument optuženog da nijedan od njegovih svjedoka na osnovu pravila 92bis ili quater nije uvršten na spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter i da to nekako objašnjava zbog čega Svjedok više nije na tom spisku. Vijeće podsjeća na svoju usmenu odluku od 4. decembra 2012. godine, kao i na to da pravilo 65ter(G) predviđa sljedeće: "Nakon završetka izvođenja dokaza optužbe, a prije početka izvođenja dokaza odbrane, preptresni sudija će naložiti odbrani da podnese sljedeće: (i) spisak svjedoka koje odbrana namjerava da pozove u kom se navodi: [...] (e) da li će svjedok svjedočiti lično ili na osnovu pravila 92bis ili pravila 92quater, putem pismene izjave ili korištenjem transkripta svjedočenja iz drugih postupaka pred Međunarodnim sudom".⁴⁴ Svjedok, kao i svi ostali svjedoci na osnovu pravila 92bis ili quater, prihvatanje čijih svjedočenja je zatraženo prije 27. avgusta 2012. godine i odobreno od strane Vijeća, trebalo bi da budu uvršteni na spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter. Dana 4. decembra 2012. godine, optuženom je naloženo da podnese revidirani spisak svjedoka koji će, pored ostalih, odražavati te izmjene.⁴⁵ Pored toga, Vijeće neće razmatrati nijedan daljnji zahtjev na osnovu pravila 92quater osim ukoliko se isti ne odnosi na nekog svjedoka koji je bio uvršten na spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter, a koji je u međuvremenu postao nedostupan. Međutim, suprotno tvrdnji tužilaštva, Vijeće konstatuje da taj propust, koliko god bio ozbiljan u datim okolnostima, ne bi sam po sebi trebao da spriječi prihvatanje Svjedočenja na osnovu pravila 92quater ukoliko su temeljni kriteriji za njegovo prihvatanje ispunjeni. Vijeće će, stoga, na izuzetnoj osnovi pristupiti razmatranju Zahtjeva.

17. Vijeće takođe želi da izrazi svoje nezadovoljstvo zbog toga što je optuženi u svom Dodatnom podnesku pogrešno prikazao činjenice navevši da je "primio na znanje komentare Pretresnog vijeća u vezi s relevantnošću i ponavljanjem nekih potencijalnih svjedoka" i da je sa svog spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter uklonio deset svjedoka, među kojima je bio i

⁴⁴ T. 30893-30898 (4. decembar 2012. godine).

⁴⁵ T. 30897-30898 (4. decembar 2012. godine).

Svjedok.⁴⁶ Pravni savjetnik optuženog je usmeno potvrdio da Svjedok nije uklonjen sa spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter iz razloga vezanih za relevantnost ili ponavljanje, nego zbog toga što je tim odbrane optuženog upravo dobio obavijest o njegovoj smrti.⁴⁷ To se kosi sa jasnom formulacijom iz Dodatnog podneska koja odaje utisak da je optuženi ozbiljno uzeo u obzir sugestiju Vijeća da preispita pitanje relevantnosti i ponavljanja potencijalnih svjedoka i da je zbog toga sa svog spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter uklonio deset svjedoka, među kojima je bio i Svjedok.

18. Što se tiče uslova za prihvatanje Svjedočenja, Vijeće prihvata informaciju koju je pružio optuženi, da je Svjedok umro i da, stoga, nije dostupan u smislu pravila 92quater(A)(i).

19. Pregledavši Svjedočenje, Vijeće konstatuje da je ono relevantno u odnosu na pitanja u ovom predmetu, uključujući (1) komandni lanac i komunikaciju između KP Doma i državnih organa vlasti; (2) postupanje prema zatvorenicima u KP Domu i uslove u kojima su bili zatvoreni; (3) međunacionalne odnose u Foči u periodu uoči sukoba; (4) upravu i strukturu KP Doma; i (5) Svjedokova saznanja o odlasku bosanskih Muslimana iz Foče. Vijeće se uvjerilo da je tema Svjedočenja u dovoljnoj mjeri relevantna za ovaj postupak u svrhu njegovog prihvatanja na osnovu pravila 92quater.

20. Vijeće podsjeća da dokazi moraju da budu *prima facie* pouzdani da bi imali ikakvu dokaznu vrijednost.⁴⁸ Svjedočenje je dato pod zakletvom, uz pomoć prevodioca odobrenog od strane Sekretarijata i bilo je izloženo unakrsnom ispitivanju u predmetu *Krnjelac*. Vijeće se, stoga, uvjerilo da način na koji je Svjedok dao iskaz i način na koji je taj iskaz zabilježen, predstavljaju dovoljne pokazatelje pouzdanosti u svrhu njegovog prihvatanja.

21. Vijeće je još ranije zauzelo stav da to što neki svjedok ima status optuženog "samo po sebi ne čini njegovo svjedočenje nepouzdanim", ali da mogu postojati drugi pokazatelji, uključujući nedosljednosti u svjedočenju, koji iziskuju obazrivost.⁴⁹ Na Vijeću je da ocijeni da li u samom Svjedočenju ili između Svjedočenja i drugih dokumenata o kojima se u Svjedočenju govori postoje nedosljednosti koje dosežu takav nivo da čine cjelokupno Svjedočenje tako nepouzdanim ili mu u

⁴⁶ V. T. 30420 (27. novembar 2012. godine), gdje se upućuje na Dodatni podnesak odbrane na osnovu pravila 65ter, 11. septembar 2012. godine, par. 3, fusnota 2.

⁴⁷ T. 30421 (27. novembar 2012. godine).

⁴⁸ V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.2, Odluka po zajedničkoj interlokutornoj žalbi odbrane u vezi sa statusom Richarda Butlera kao svjedoka vještaka, 30. januar 2008. godine, par. 22.

⁴⁹ Odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja KDZ297 (Miroslav Deronjić) na osnovu pravila 92quater, 23. mart 2010. godine, par. 31.

tolikoj mjeri umanjuju dokaznu vrijednost da bi Vijeće trebalo da odbije da ga prihvati. Nakon što je razmotrilo argumente tužilaštva i samo pregledalo Svjedočenje, Vijeće konstatuje da Svjedok jeste u određenoj mjeri izbjegavao odgovore i da je u njegovom Svjedočenju bilo nekih nedosljednosti,⁵⁰ ali da to nije doseglo takav nivo koji bi pouzdanost Svjedočenja potkopao u tolikoj mjeri da bi to iziskivalo njegovo neprihvatanje. Sve nedosljednosti u Svjedočenju predstavljaju faktore koje će Vijeće uzeti u obzir kada, u svjetlu cjelokupnih dokaza, bude pripisivalo primjerenu težinu Svjedočenju, ali nisu prepreka za prihvatanje Svjedočenja u ovoj fazi postupka. Isto tako, pitanje u kojoj mjeri Svjedočenje odražava nastojanja Svjedoka da poredne zločine koji su, kako se navodi, počinjeni u KP Domu i da se distancira od njih, jeste pitanje koje će Vijeće razmotriti kada tom dokazu bude pripisivalo primjerenu težinu u svjetlu ostalih dokaza koji su mu dosad predočeni i koji će mu biti predočeni u vezi s događajima u opštini Foča. Vijeće se, stoga, uvjerilo da je Svjedočenje u dovoljnoj mjeri pouzdano da bi bilo prihvaćeno na osnovu pravila 92^{quater}.

22. Nakon što je izvršilo pregled Svjedočenja,⁵¹ Vijeće neće prihvatiti sljedeće stranice Svjedočenja: T. 7544-7553 (red 18); T. 7555 (red 4)-7571 (red 14); T. 7700 (red 17)-7704 (red 23); T. 7719 (red 9)-7736 (red 17); i T. 7764-7765. Ti dijelovi Svjedočenja odnose se na pitanja koja nisu relevantna, uključujući proceduralna pitanja, detaljnu biografiju svjedoka i njegov karakter i detalje vezane za hapšenje Svjedoka. Iako su ta pitanja možda bila relevantna za navode protiv Svjedoka, ona nemaju nikakve veze s ovim predmetom. S obzirom na to da Vijeće smatra da je ostatak Svjedočenja relevantan za tekući postupak, da je u dovoljnoj mjeri pouzdan i da ima dokaznu vrijednost u svrhu prihvatanja, Vijeće konstatuje da se Svjedočenje, izuzev stranica navedenih gore u tekstu, može uvrstiti u spis na osnovu pravila 92^{quater}.

23. Određeni dijelovi iskaza koje je Svjedok dao na djelimično zatvorenoj sjednici redigovani su iz Svjedočenja. Vijeće nalaže da se kompletna povjerljiva verzija Svjedočenja, osim stranica čije je prihvatanje odbijeno u paragrafu 22 gore, unese i uvrsti u spis.

⁵⁰ V., na primjer, T. 7768 (red 20)-7794 (red 3), gdje Svjedok izbjegava da odgovori i negira da je znao za Krizni štab ili bio u kontaktu s njim. V. takođe T. 7623, 7660, 7668, 7821, 7932-7933, 8112 i 8115, gdje je Svjedok ustvrdio (1) da ne zna mnogo o KP Domu, premda je bio njegov upravnik; (2) da nikad nije ulazio u zgrade u kojima su bili smješteni zatvorenici, bosanski Muslimani; (3) da nije bio odgovoran za ljude koje je vojska zatočila u KP Domu; i (4) da mu uopšte nije bilo poznato da se broj zatvorenika smanjuje i da nikad nije čuo da su zatvorenike tukli ili da su oni nestajali.

⁵¹ Vijeće napominje da se stranice T. 7968-8044 ne predlažu za uvrštavanje kao dio Svjedočenja jer se odnose na iskaz jednog drugog svjedoka koji je bio povremeno ubacivan tokom Svjedočenja Svjedoka.

24. U vezi s Povezanim dokaznim predmetima koje je predložio optuženi, Vijeće napominje da su njih sedam duplikati dokaznih predmeta koji su već uvršteni u spis.⁵² Vijeće, stoga, neće prihvatiti dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 1D28414, 1D28431, 1D28432, 1D28433, 1D28434, 1D28435 i 1D28527.⁵³ Vijeće takođe nalazi da Razgovore⁵⁴ nije potrebno prihvatiti jer su njihovi relevantni dijelovi pročitani na zapisnik, a Svjedočenje se može razumjeti i bez njihovog prihvatanja. Vijeće, stoga, neće prihvatiti dokumente koji su označeni sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 1D28420, 1D28524 i 1D28428.

25. U vezi s dokumentima 1D28402, 1D28403, 1D28404, 1D28405, 1D28406, 1D28407, 1D28408, 1D28409, 1D28410, 1D28411, 1D28412, 1D28415, 1D28419, 1D28424, 1D28427, 1D28429, 1D28430, 1D28474, 1D28525, 1D28528 i 1D28529, Vijeće konstatuje da su oni relevantni, da imaju dokaznu vrijednost i da čine neophodan i neodvojiv dio Svjedočenja, te ih, stoga, uvrštava u spis.

26. U vezi s dokumentom 1D28413, Vijeće se nije uvjerilo da on čini neophodan i neodvojiv dio Svjedočenja, budući da od Svjedoka nije bilo zatraženo da iznese svoj komentar o tom dokumentu, čija je relevantnost za ovaj predmet ionako upitna.⁵⁵ Dokumenti 1D28416⁵⁶ i 1D28417⁵⁷ neće biti prihvaćeni jer se pominju u onom dijelu Svjedočenja čije prihvatanje je Vijeće odbilo iz razloga relevantnosti.⁵⁸ Dokumenti 1D28418, 1D28423 i 1D28425 neće biti prihvaćeni jer Svjedok nije potvrdio njihov sadržaj, niti ponudio ikakav kontekst u vezi s njihovim sadržajem, tako da oni ne čine neophodan i neodvojiv dio Svjedočenja.⁵⁹ Dokument 1D28422, koji se odnosi na raspoređivanje jednog vojnog obveznika na položaj nastavnika u školi, upitne je relevantnosti i neće biti prihvaćen.⁶⁰

IV. Dispozitiv

27. Shodno tome, na osnovu pravila 54, 89 i 92quater Pravilnika, Vijeće ovim:

⁵² Odgovor, par. 16.

⁵³ Dokument s brojem 1D28414 na osnovu pravila 65ter je duplikat dokaznog predmeta P3349; dokument 1D28431 je duplikat dokaznog predmeta P3347; 1D28432 je duplikat dokaznog predmeta P3341; 1D28433 je dio dokaznog predmeta P1607; 1D28434 je duplikat dokaznog predmeta P3340; 1D28435 je duplikat dokaznog predmeta P1141 i 1D28527 je duplikat dokaznog predmeta P3333.

⁵⁴ 1D28420, 1D28524 i 1D28428.

⁵⁵ V. Svjedočenje, T. 7702.

⁵⁶ V. Svjedočenje, T. 7722.

⁵⁷ V. Svjedočenje, T. 7725.

⁵⁸ V. par. 22 gore.

⁵⁹ V. Svjedočenje, T. 7774, 7796-7799, 8124-8125.

⁶⁰ V. Svjedočenje, T. 7787.

- 1) **ODOBRAVA** Zahtjev i **UVRŠTAVA** Svjedočenje u spis, izuzev stranica T. 7544-7553 (red 18); T. 7555 (red 4)-7571 (red 14); T. 7700 (red 17)-7704 (red 23); T. 7719 (red 9)-7736 (red 17); i T. 7764-7765, koje neće biti prihvaćene.
- 2) **NALAŽE** da se kompletna povjerljiva verzija Svjedočenja, izuzev stranica čije je prihvatanje odbijeno u paragrafu 22 gore, unese u *e-court* i, takođe, uvrsti u spis;
- 3) **UPUĆUJE** Sekretarijat da dodijeli brojeve dokaznih predmeta onom dijelu Svjedočenja koji se prihvata, kao i povjerljivoj verziji Svjedočenja;
- 4) **UVRŠTAVA** u spis Povezane dokazne predmete sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 1D28402, 1D28403, 1D28404, 1D28405, 1D28406, 1D28407, 1D28408, 1D28409, 1D28410, 1D28411, 1D28412, 1D28415, 1D28419, 1D28424, 1D28427, 1D28429, 1D28430, 1D28474, 1D28525, 1D28528 i 1D28529 i **UPUĆUJE** Sekretarijat da im dodijeli brojeve dokaznih predmeta.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan engleski tekst.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 6. decembra 2012. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]